

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 03, 2014

Nummer 3, 2014

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1](#) 10-01-2014

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:3067](#) 27-03-2014

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2014:51](#) 16-01-2014

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:418](#) 16-01-2014

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2013:3539](#) 23-12-2013

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2013:10317](#) 27-02-2013

RECHTSPRAAK

Een binnenlands belastingplichtige NAVO-ambtenaar heeft recht op heffingsvrij vermogen, ondanks de toepasselijkheid van regels van buitenlandse belastingplicht voor de vaststelling van de belastbare grondslag (art. 33 en 34 Uitvoeringsregeling AWR, artikel 7.7 Wet IB 2001).

Belanghebbende woont met zijn Britse echtgenote in Nederland. Zij is werkzaam bij NATO Airborne Early Warning and Control Programme Management Agency (hierna: NAPMA), een onderdeel van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie. Zij zijn beiden binnenlands belastingplichtig. Vanwege haar werkzaamheden voor NAPMA wordt de vrouw in fiscaal opzicht behandeld op een wijze die vergelijkbaar is met die van diplomatieke functionarissen en hun gezinsleden, voor wie een vrijstelling van de inkomstenbelasting voor het in dienstbetrekking genoten inkomen geldt. Daarnaast zijn bij het bepalen van de grondslag in box 3 bepaalde regels voor buitenlands belastingplichtigen van toepassing verklaard (art. 7.7 Wet IB 2001), zodat maar een beperkt aantal vermogensbestanddelen tot de grondslag van box 3 wordt gerekend.

Het echtpaar heeft een tweede woning in Nederland met een waarde van €263.000. Op deze woning rustte op 1 januari 2008 een hypothecaire schuld van € 99.000 en op 31 december 2008 van €50.000. Bij zijn aangifte houdt belanghebbende in box 3 rekening met het heffingsvrij vermogen van hemzelf en zijn echtgenote tezamen.

De inspecteur en later staatssecretaris zijn het niet eens met de overdracht van het heffingsvrij vermogen van de vrouw aan de man. De toepasselijke verdragen, waaronder de NAPMA-overeenkomst, en de toepasselijke uitvoeringsregelingen (art. 33 en 34 Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen) zouden zo moeten worden uitgelegd dat vanwege de vrijstellingen en benadering als buitenlands belastingplichtige geen recht bestaat op het heffingsvrij vermogen voor de vrouw.

De Hoge Raad redeneert anders. De toepasselijke verdragen zijn er op gericht om medewerkers van NAPMA bepaalde vrijstellingen toe te kennen en niet om hen

belastingvoordelen waarop zij volgens de nationale wetgeving van de betrokken staat recht hebben te ontnemen. Omdat belanghebbende en zijn echtgenote beiden binnenlandse belastingplichtigen zijn, moet het belastbare inkomen uit sparen en beleggen van ieder worden bepaald op de voet van de bepalingen van hoofdstuk 5 van de Wet IB 2001. Een verschil met de heffing bij andere binnenlandse belastingplichtigen is dat de rendementsgrondslag voor de echtgenote als gevolg van de gedeeltelijke vrijstelling op basis van de NAPMA-overeenkomst is beperkt tot de waarde van de in artikel 7.7, lid 2, Wet IB 2001 genoemde bezittingen, verminderd met de waarde van de daarmee samenhangende schulden. Aldus wordt weliswaar het object van heffing in box 3 voor de echtgenote bepaald op dezelfde wijze als voor buitenlandse belastingplichtigen, maar dit doet geen afbreuk aan haar status van binnenlandse belastingplichtige. Een en ander brengt mee dat de omvang van het voordeel uit sparen en beleggen van de echtgenote wordt bepaald op de voet van hoofdstuk 5 van de Wet IB 2001. De echtgenote heeft daarom recht op toepassing van het heffingvrije vermogen, zodat ook overdracht van dit vermogen aan belanghebbende mogelijk is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Moeder is niet-ontvankelijk in haar hoger beroep tot vervallenverklaring van schriftelijke aanwijzing, gelet op appèlverbod; aanwijzing niet buiten toepassingsgrenzen.

De moeder is in hoger beroep gekomen tegen de beschikking waarbij de kinderrechter haar verzoek tot vervallenverklaring van de schriftelijke aanwijzing van de Stichting heeft afgewezen. De vier kinderen verblijven in het kader van een ondertoezichtstelling en machtiging uithuisplaatsing in verschillende pleeggezinnen. De schriftelijke aanwijzing houdt onder meer in: 'Deze schriftelijke aanwijzing heeft betrekking op de moeder. Bureau Jeugdzorg bepaalt dat moeder samen met kind 3 en kind 4 een klinische opname in de gezinspsychiatrische kliniek van GGZ Drenthe aanvaardt om een mogelijke terugplaatsing van de kinderen te onderzoeken en eventueel te begeleiden. Het voor- en natraject zal door Altrecht Utrecht worden gedaan. Moeder zal eerst bij Altrecht onderzocht moeten worden. Bureau Jeugdzorg verwacht van moeder dat zij zich hiervoor zal inzetten.'

Het hof stelt voorop dat tegen een beschikking ingevolge artikel 1:259 BW op grond van artikel 807 Rv geen hoger beroep mogelijk is. Volgens vaste rechtspraak is ondanks dit appèlverbod hoger beroep mogelijk, indien, zoals in casu, erover wordt geklaagd dat de eerste rechter buiten het toepassingsgebied van artikel 1:259 BW is getreden. Nu de vrouw hierover klaagt dient het hof te beoordelen of de klacht terecht is. Volgens de moeder is de aanwijzing niet passend, aangezien de aanwijzing de moeder zou verplichten hulpverlening voor zichzelf aan te gaan. Het hof overweegt dat de bepaling dat de moeder een klinische opname samen met twee van haar kinderen moet aanvaarden, in het kader van artikel 1:258 BW past. De bepaling ziet rechtstreeks op de 'verzorging en opvoeding van de minderjarige'. De in de aanwijzing opgenomen bepaling dat de moeder zal moeten worden onderzocht leidt niet tot een ander oordeel, omdat dit onderzoek kennelijk nodig wordt geacht om te beoordelen of moeder in staat is een opvoedingsklimaat te bieden waarin de continuïteit van de dagelijkse verzorging en opvoeding van de kinderen is gewaarborgd. De conclusie van het hof luidt dat de klacht van de moeder niet terecht is en dat het hof gelet op het appèlverbod niet toekomt aan een inhoudelijke beoordeling van de bestreden beschikking. Het hof overweegt voorts nog dat, volgens vaste jurisprudentie, een mededeling van de griffier op een beschikking dat hoger

beroep mogelijk is, niet de wettelijke regeling van het hoger beroep opzij kan zetten. Het hof verklaart de moeder in haar hoger beroep tot vervallenverklaring van de schriftelijke aanwijzing niet-ontvankelijk en verwerpt het hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 27-03-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:3067

Zaaknummer: 200.121.687

Wetsartikelen: 1:259 BW en 807 Rv

RECHTSPRAAK

Loyaliteitsconflict kinderen; verzoek tot uithuisplaatsing bij de andere gezaghebbende ouder toegewezen.

BJZ is in hoger beroep gekomen tegen de beslissing van de kinderrechter waarbij het verzoek van BJZ tot machtiging tot uithuisplaatsing voor de duur van de ondertoezichtstelling met plaatsing van de minderjarigen bij de met het gezag belaste vader werd afgewezen. De kinderen staat onder toezicht van BJZ en hebben hun hoofdverblijf bij de moeder. Het hof heeft bij eerdere beschikking waarbij het verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling in het geding was, overwogen dat hulpverlening noodzakelijk is om contacten en omgang tussen de kinderen en de vader te waarborgen, alsmede vanwege de zorgen over de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen als gevolg van de relationele strijd tussen de ouders. Het hof achtte hulpverlening in het kader van een ondertoezichtstelling nog immer noodzakelijk. Het hof heeft bij de beschikking nadrukkelijk overwogen dat het de moeder in het kader van deze dwingende maatregel niet is toegestaan om alleen haar medewerking te verlenen aan de hulp en begeleiding waar haar voorkeur naar uitgaat. Het hof overweegt in de onderhavige hogerberoepsprocedure dat een zich herhalend patroon in de houding en het gedrag van moeder voordoet, waarbij zij steeds zegt te willen meewerken, maar dat dit wel op haar voorwaarden moet gebeuren. Het hof ziet in de periode na de bestreden beschikking een bevestiging van dit patroon. Moeder voert strijd tegen vader en tegen BJZ. Het hof constateert dat naast BJZ ook andere instanties vanuit hun professionaliteit zorgen aangeven over de sociaal-emotionele ontwikkeling van de minderjarigen. Zij hebben aangegeven problemen te ervaren in de samenwerking met moeder en hebben geconstateerd dat moeder de regie wil houden. Ook al is er inmiddels structureel contact tussen de kinderen en hun vader, er zijn signalen dat de kinderen in een loyaliteitsconflict zitten. De moeder lijkt niet te begrijpen dat het gedrag van de kinderen voortkomt uit een loyaliteitsconflict en legt de schuld bij anderen, met name bij vader. Het hof overweegt voorts dat, aangezien moeder niet bereid is te kijken naar haar eigen rol en aandeel in de problematiek van de kinderen – nu er een beschikbare andere ouder is – het tijd wordt om de kinderen de kans te geven om bij de vader uit hun loyaliteitsconflict te geraken. Anders dan de moeder laat de vader wel hulpverlening toe zonder daar voorwaarden aan te verbinden en de kinderen hebben laten merken dat ze het naar hun zin hebben bij vader. Contra-indicaties voor plaatsing bij de vader zijn niet gebleken.

Het hof overweegt dat, hoewel het hof zich bewust is van de impact van een uithuisplaatsing, het hier gaat om een plaatsing bij een andere gezaghebbende ouder, hetgeen minder verstrekkend is dan plaatsing in een pleeggezin. Het hof ziet bovendien geen haalbaar en werkbaar alternatief voor plaatsing bij de vader. Bij de moeder bestaat geen perspectief op verandering van de bedreigde ontwikkeling van de minderjarigen en kan de nagestreefde doelstelling binnen de ondertoezichtstelling niet bereikt worden. Het hof vernietigt de beslissing waarvan beroep en verleent BJZ een machtiging om de minderjarigen met ingang van de datum van de beschikking uit huis te plaatsen bij de vader voor de duur van de ondertoezichtstelling.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 16-01-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:418

Zaaknummer: 200.126.344-01

Wetsartikelen: 1:261 BW

RECHTSPRAAK

Gegroundverklaring ontkenning vaderschap na het nemen van IPR-hindernissen.

De vrouw werd in Marokko uitgehuwelijkt. Samen met haar echtgenoot kwam zij naar Nederland en na enkele maanden gingen zij feitelijk uit elkaar. Kort daarna kreeg de vrouw een affectieve relatie met een andere man. Uit deze relatie, doch tijdens het nog steeds bestaande Marokkaanse huwelijk van de vrouw, werd verzoeker geboren. Het Marokkaanse huwelijk van de vrouw werd drie jaar later door echtscheiding ontbonden. De ex-echtgenoot van de vrouw heeft in een eerder stadium reeds getracht het vaderschap te ontkennen, maar slaagde daarin niet. Thans verzoekt het kind de ontkenning van het vaderschap gegrond te verklaren.

De rechtbank overweegt als volgt. Of een kind door geboorte in een familierechtelijke betrekking komt te staan tot de vrouw uit wie het is geboren en de met haar gehuwde, of gehuwd geweest zijnde man, wordt in de eerste plaats bepaald door het recht van de staat van de gemeenschappelijke nationaliteit van de vrouw en de man (artikel 10:92 BW). Het tijdstip van de geboorte van het kind is in dat kader bepalend. Datzelfde recht bepaalt of een familierechtelijke betrekking in een gerechtelijke procedure tot gegroundverklaring van een ontkenning kan worden tenietgedaan (artikel 10:93 lid 1 BW). Ten tijde van de geboorte van verzoeker hadden de vrouw en haar ex-echtgenoot beiden de Marokkaanse nationaliteit. Op het verzoek is daarom Marokkaans recht van toepassing.

Naar Marokkaans recht kan de afstamming vanwege een huwelijk of zwangerschap slechts worden ontkend door een rechterlijk vonnis (artikel 159 Mudawannah), op basis van de in artikel 153 Mudawannah genoemde gronden. Alleen de ex-echtgenoot kan het vaderschap ontkennen. Uit de jurisprudentie volgt dat een ontkenningsverzoek terstond na het ontstaan van twijfels omtrent het verwekkerschap moet gebeuren. Vast staat dat de ex-echtgenoot al jaren op de hoogte was van het bestaan van verzoeker. Eveneens bekend was dat hij niet de biologische vader van verzoeker kon zijn. De rechtbank oordeelt derhalve dat de redelijke termijn, waarbinnen de ex-echtgenoot een ontkenningsverzoek had kunnen indienen, is verstreken. Naar Marokkaans recht is ontkenning van het vaderschap derhalve niet meer mogelijk.

Indien ontkenning volgens het in artikel 10:93 lid 1 BW bedoelde recht niet mogelijk is, kan de rechter hetzij het recht van de staat waar het kind zijn gewone verblijfplaats heeft ten tijde van de ontkenning, hetzij het Nederlands recht toepassen (artikel 10:93 lid 2 BW). De rechter toetst of toepassing van een ander recht in het belang van het kind is. Zowel de ouders als het kind dienen gezamenlijk een daartoe strekkend verzoek te doen. Uit een door de advocaat van verzoeker overgelegde brief blijkt dat alle betrokkenen instemmen met de ontkenning van het vaderschap en de toepassing van Nederlands recht. De rechtbank merkt deze brief aan als een gezamenlijk verzoek en oordeelt voorts dat de toepassing van Nederlands recht in het belang van het kind is.

Naar Nederlands recht kan het kind om gegrondverklaring van de ontkenning van het huwelijkse vaderschap verzoeken, indien de (ex-)echtgenoot niet de biologische vader van het kind is (artikel 1:200 BW). Het kind dient een dergelijk verzoek te doen binnen drie jaar nadat hij bekend werd met het feit dat de ex-echtgenoot vermoedelijk niet zijn biologische vader is. Werd het kind tijdens zijn minderjarigheid bekend met dit gegeven, dan kan het verzoek tot uiterlijk drie jaren nadat het kind meerderjarig is geworden, worden ingediend. Een minderjarige moet evenwel worden vertegenwoordigd door een bijzondere curator (artikel 1:212 BW). Verzoeker werd tijdens de procedure meerderjarig. De rechtbank heeft daarom afgezien van de benoeming van een bijzondere curator en oordeelde dat het verzoek tijdig is ingediend. Aangezien eveneens is voldaan aan de voorwaarde van artikel 1:200 BW, wijst de rechtbank het verzoek tot gegrondverklaring van de ontkenning van het vaderschap toe.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 27-02-2013

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2013:10317

Zaaknummer: 243460 FA RK 11-5851

Wetsartikelen: 10:92 BW, 10:93 lid 1 BW, 10:93 lid 2 BW, 1:200 BW, 153 Mudawannah en 159 Mudawannah

RECHTSPRAAK

Appellant niet-ontvankelijk in hoger beroep nu procesdossier in eerste aanleg niet is overgelegd, ondanks herhaald verzoek.

De man heeft hoger beroep ingesteld tegen de beschikking van de rechtbank d.d. 11 december 2012. De vrouw heeft hiertegen verweer gevoerd en heeft incidenteel appèl ingesteld. De man heeft verweer gevoerd tegen het incidenteel appèl. Vervolgens heeft een mondelinge behandeling plaatsgevonden ten aanzien van de ontvankelijkheid. Bij deze gelegenheid heeft de advocaat van de man aangevoerd dat het eerste procesdossier in eerste aanleg niet voorhanden is, omdat de in eerste aanleg optredende advocaat het procesdossier pas wil afgeven zodra de man zijn nog openstaande rekeningen heeft voldaan. Volgens de advocaat is nog geprobeerd bij de advocaat van de vrouw het procesdossier op te vragen, doch die wilde er een vergoeding voor, welke de man niet kon betalen. Het hof overweegt dat de vrouw haar incidentele grief heeft ingetrokken, in verband waarmee het verzoek van de vrouw in incidenteel appèl wordt afgewezen. Voorts overweegt het hof dat ingevolge artikel 34 Rv appellant verplicht is aan de rechter een authentiek afschrift van de bestreden beschikking te overleggen, alsmede de overige op de procedure betrekking hebbende stukken. Dit voorschrift strekt ertoe dat de rechter zich adequaat op de mondelinge behandeling kan voorbereiden. Het hof verwijst voorts naar het Procesreglement waarin in artikel 1.2.6 is bepaald dat bij het beroepschrift onder meer alle stukken uit de eerste aanleg zijn gevoegd. De eisen van een behoorlijke rechtspleging vergen dat in geval van verzuim een herstelmogelijkheid wordt geboden. Indien herstel achterwege blijft, wordt de zaak op een zitting geplaatst ter beoordeling van de ontvankelijkheid. Het hof stelt vast dat de stukken uit de eerste aanleg niet zijn overgelegd. Het hof overweegt dat niet-ontvankelijkheid een vergaande sanctie is waarmee terughoudend moet worden omgegaan, zeker in het geval dat bij het niet voldoen aan de gestelde voorwaarden niet in een wettelijke sanctie is voorzien. Het hof verwijst hiervoor naar HR 25 januari 2002, NJ 2002/119 en HR 14 januari 2005, NJ 2005/481. Het hof overweegt dat appellant tot driemaal toe in de gelegenheid is gesteld alsnog de stukken uit eerste aanleg te overleggen maar dit heeft nagelaten. Hierdoor is herstel van het verzuim achterwege gebleven. Het hof oordeelt dat, nu appellant de stukken na herhaalde verzoeken niet heeft overgelegd en evenmin ter zitting heeft overgelegd, sprake is van een zodanige schending van de goede procesorde dat niet-ontvankelijkheid gerechtvaardigd is. Het hof is

daardoor niet in de gelegenheid gesteld zich adequaat op de zaak voor te bereiden. Hetgeen namens de man ter zitting is aangevoerd brengt het hof niet tot een ander oordeel. Het hof oordeelt dat dit onvoldoende is om het verzuim te rechtvaardigen. Bovenstaande leidt ertoe dat het hof de man niet-ontvankelijk verklaart in zijn hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 16-01-2014

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2014:51

Zaaknummer: HV200.123.231_0

Wetsartikelen: 34 Rv

RECHTSPRAAK

Vordering om in kort geding tenuitvoerlegging alimentatie bij lijfswang toe te staan afgewezen.

De vrouw heeft in kort geding gevorderd om haar verlof te verlenen om de beschikking, waarin partneralimentatie is opgelegd aan de man, ten uitvoer te leggen bij lijfswang. Volgens de vrouw heeft zij geen andere middelen tot haar beschikking en rechtvaardigt het belang van de vrouw en de kinderen de toepassing van lijfswang. De rechter kan op grond van het bepaalde in artikel 585 Rv op verlangen van de schuldeiser de tenuitvoerlegging bij lijfswang toestaan van vonnissen en beschikkingen die een veroordeling tot iets anders dan het betalen van geld inhouden dan wel waarbij een alimentatie is opgelegd. Het uitgangspunt bij alimentatielijfswang is te voorkomen dat personen die verplicht zijn een uitkering tot levensonderhoud te verstrekken, zich aan de verplichting kunnen onttrekken, zonder zich te bekommeren om het lot van degene die recht heeft op de uitkering. Aangezien lijfswang een zeer ingrijpend middel is, omdat de persoonlijke vrijheid wordt ontnomen, kan ingevolge artikel 587 Rv lijfswang slechts worden toegewezen indien aannemelijk is dat de toepassing van een ander dwangmiddel onvoldoende uitkomst zal bieden en het belang van de schuldeiser lijfswang rechtvaardigt. De voorzieningenrechter overweegt dat de vrouw geen loonbeslag heeft gelegd op het inkomen van de man en niet aannemelijk heeft gemaakt dat het leggen van loonbeslag niet of niet volledig tot het gewenste resultaat zou hebben geleid. Daarnaast heeft zij niet aannemelijk gemaakt dat er geen andere mogelijkheden zijn om de executie met succes af te dwingen. Reeds hierom wijst de voorzieningenrechter de vordering van de vrouw af. Daarnaast heeft de vrouw onvoldoende aannemelijk gemaakt dat het belang van de vrouw lijfswang rechtvaardigt, aangezien zij onvoldoende heeft onderbouwd dat zij over onvoldoende middelen beschikt om in de kosten van haar levensonderhoud te voorzien. De voorzieningenrechter laat voorts in de beslissing meewegen dat op korte termijn het verzoek van de man in hoger beroep tot schorsing van executie wordt behandeld. De vrouw heeft niet aannemelijk gemaakt dat de beslissing op dit verzoek niet kan worden afgewacht. Het verzoek van de vrouw wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 23-12-2013

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2013:3539

Zaaknummer: C/o8/149009/ KG ZA 13-441

Wetsartikelen: 585 Rv en 587 Rv